

ЗАТВЕРДЖУЮ

Генеральний директор
Національної бібліотеки України
імені В. І. Вернадського
Л. А. Дубровіна

«02» березня 2024 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне і практичне значення
результатів докторської дисертації директора Фонду Президентів України
Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського
Удовика Володимира Миколайовича
на тему: «Документальні ресурси меморіальних установ інституту
президентства в сучасному інформаційному просторі: формування, склад та
використання», поданої на здобуття наукового ступеня доктора наук із
соціальних комунікацій за спеціальністю 27.00.03 – книгознавство,
бібліотекознавство, бібліографознавство

Розглянувши дисертацію у вигляді рукопису директора Фонду Президентів України Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (далі - НБУВ) Удовика Володимира Миколайовича на тему: «Документальні ресурси меморіальних установ інституту президентства в сучасному інформаційному просторі: формування, склад та використання», поданої на здобуття наукового ступеня доктора наук із соціальних комунікацій за спеціальністю 27.00.03 – книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство, наукові публікації, в яких висвітлені основні наукові результати докторської дисертації, а також за результатами фахового семінару засідання Національної юридичної бібліотеки НБУВ від 02 жовтня 2024 р, протокол №2, рецензенти затвердили висновок про наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів докторської дисертації:

Дисертаційна робота Удовика В.М., представлена на здобуття наукового ступеня доктора наук із соціальних комунікацій за спеціальністю 27.00.03 – книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство є кваліфікаційною науковою працею у вигляді рукопису, виконаного здобувачем самостійно. За обсягом, актуальністю, рівнем наукової новизни, практичної та теоретичної цінності, ступенем обґрунтованості положень, висновків і рекомендацій відповідає вимогам чинного законодавства до докторських дисертацій.

Актуальність теми дисертаційного дослідження.

Історія формування та функціонування інституту президентства в різних

країнах світу є досить різноманітною і заслуговує на вивчення загалом як в теоретичному плані, з урахуванням специфіки кожної країни, а також в практичній площині – для використання та збагачення досліджень інституту президентства в Україні. Проблема актуальності розкриття складу і змісту наявних документальних ресурсів та форм організації документальної спадщини в меморіальних інституціях, є поширеною і важливою формою відображення процесу, та надає дослідникам багатий матеріал для розуміння специфіки президентської влади в різних країнах. Вивчення світового досвіду документального забезпечення зберігання матеріалів та практики популяризації інституту президентства має значну перспективу для впровадження в Україні, вагомий теоретичний потенціал для поглиблення досліджень соціальних комунікацій та розвитку інших галузей гуманітарного знання і підтверджує безсумнівну актуальність теми дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами: дослідження виконувалось у рамках науково-дослідних робіт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського за темами: «Інформаційно-аналітичний чинник подолання кризових явищ в українському суспільстві» (2013–2015 рр., державний реєстраційний номер РК 0212U001078), «Шляхи підвищення ефективності функціонування соціальних комунікацій в умовах посилення глобальних інформаційних впливів» (2016–2018 рр., державний реєстраційний номер 0219U000543), «Бібліотеки у формуванні інформаційного ресурсу стратегічних комунікацій українського суспільства» (2019–2021 рр., державний реєстраційний номер 0222U002426), «Інформаційно-аналітичний чинник подолання кризових явищ в українському суспільстві» (2022–2024 рр., державний реєстраційний номер 0212U001078), «Інноваційні бібліотечні наукові ресурси та сервіси у розвитку дослідницької інфраструктури» (2023 рр., державний реєстраційний номер 0223U002676).

Наукова новизна одержаних результатів Дисертація є самостійним, завершеним дослідженням, у якому вперше в українському науковому дискурсі розглянуто різноманітні форми організації документальних колекцій президентської влади у різних куточках світу, з урахуванням впливу політичного устрою, історичних та політичних традицій та іміджу політичного лідера на наявність тієї чи іншої меморіальної інституції для збереження його документальної спадщини; зроблено їх класифікацію за типом та видовим складом документів, а також особливостей формування та збереження спеціалізованих документальних колекцій президентської влади і виокремлено спільні риси; на засадах бібліотекознавчого та документознавчого аналізу досліджено інститут президентства як політичний феномен та суб'єкт найвищих владних повноважень у різноманітних історичних реаліях, що розширює

вивчення історії становлення інституту президентства, сприйняття, означення та подолання викликів у складні кризові періоди, спираючись на кращі практики зарубіжного досвіду.

Наукові результати, викладені в дослідженні, отримані автором особисто. та відповідають меті і завданням дослідження.

Ступінь обґрунтованості наукових положень та висновків, сформульованих у дисертаційній роботі

Обґрунтованість основних положень, висновків та рекомендацій є переконливою. Отримані результати базуються на опрацюванні широкого кола джерел і наукової літератури, застосуванні комплексу дослідницьких методів і наукових підходів.

Теоретичне значення результатів роботи

Дисертація є ґрунтовним внеском у розвиток теорії та практики відповідних розділів бібліотекознавства, бібліографознавства, архівознавства та музеєзнавства. Документальна спадщина діяльності інституту президентства складається з багатьох архівних документів, бібліотечних фондів та музейних предметів, бібліографічних джерел, електронних ресурсів, які у сукупності дають можливість представити найбільш повну картину про розвиток інституту президентства, особистість окремих президентів, особливості певного суспільно-політичного періоду, їхню багатогранну діяльність, пов'язану з багатьма сферами життя держави, а також соціокультурний аспект президентської влади. Це дає багатий матеріал для формування та розвитку інтегрованих бібліотечних колекцій, вивчення різних аспектів соціальної комунікації, у тому числі з точки зору бібліотекознавства, книгознавства, бібліографознавства., класифікацію і систематизацію.

Практична цінність результатів роботи

Основні положення дисертації можуть стати методологічним підґрунтям для подальших досліджень розвитку спеціалізованих колекцій з проблематики вищої державної влади, а також при розробці науково-дослідних тем, які виконуються Фондом Президентів України у Національній бібліотеці України імені В.І.Вернадського.

Особистий внесок здобувача полягає в теоретичному осмисленні та узагальненні наукових поглядів з досліджуваної проблеми, що дозволило визначити основні форми організації збереження, доступу до документальної спадщини інституту президентства в країнах світу, а також з'ясувати місце меморіальних президентських установ у структурі бібліотечних, архівних та музейних закладів. Викладені результати дослідження належать автору особисто.

Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення.

Дисертація за структурою, мовою та стилем викладення відповідає вимогам МОН України до докторських дисертацій. Структура дисертації визначена логікою дослідження.

Автореферат розкриває основні положення дисертації і підготовлений відповідно до вимог Міністерства освіти і науки.

Апробація результатів дисертації

Основні положення та результати дослідження оприлюднено на Міжнародній науковій конференції «Інноваційна модель наукової бібліотеки XXI століття» (Київ, 9–10 жовтня 2012 р.), Міжнародному науковому конгресі «Інформаційне суспільство в Україні (Київ, 29 жовтня 2013 р.), Міжнародній науковій конференції «Адаптація завдань і функцій наукової бібліотеки до вимог розвитку цифрових інформаційних ресурсів» (Київ, 8–11 жовтня 2013 р.), науковій конференції «Інститут президента України в системі державної влади України» (Київ, 17 січня 2014 р.), Міжнародній науковій конференції «Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору» (Київ, 21–23 жовтня 2014 р.), Всеукраїнська науково – практичній конференції «Бібліотека XXI століття: перспективи та інновації» (Київ, 23 квітня 2015 р.), XXIII Всеукраїнській науково-практичній конференції «Короленківські читання 2020» «Бібліотеки, архіви, музеї: історичний досвід та актуальні тенденції розвитку» (Харків, 22–23 жовтня 2020 р.), Всеукраїнській науковій конференції «Перші тюркологічні читання», присвячені 150-річчю від народження Агатангела Кримського (Київ, 5 лютого 2021 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Україна: історія, культура, ідентичність» до 30-ї річниці Незалежності України (Одеса, 19-20 серпня 2021 р.), Міжнародній науковій конференції «Бібліотека. Наука. Комунікація. Від управління ресурсами – до управління знаннями» (Київ, 5–7 жовтня 2021 р.), XXIV Міжнародній науково-практичній конференції «Короленківські читання 2021» (Харків, 21 – 22 жовтня 2021 р.), науковому семінарі (вебінар) «Азербайджан у минулому та сучасності», присвячений 30-річчю встановлення дипломатичних відносин між Україною та Азербайджанською Республікою (Київ, 10 лютого 2022 р.), XXV Всеукраїнській дистантній науково-практичній конференції «Короленківські читання 2022» (Харків, 26 – 27 жовтня 2022 р.), Міжнародній науковій конференції «Бібліотека. Наука. Комунікація. Актуальні питання збереження та інноваційного розвитку наукових бібліотек» (Київ, 3–5 жовтня 2023 р.), XVII Міжнародній науково-практичній конференції «Умови економічного зростання в країнах з ринковою економікою» (Переяслав, 25-26 квітня 2024 р.).

Перелік публікацій за темою дисертації із зазначенням особистого

внеску здобувача. Основні результати дослідження висвітлено в 43 публікаціях, серед яких 3 розділи у колективних монографіях, 23 одноосібних статті, 1 стаття у співавторстві (авторський внесок 75 %), опублікованих у наукових фахових виданнях України, у тому числі у виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз Scopus, Web of Science та в статтях у закордонних наукових періодичних виданнях; 12 – у збірниках матеріалів міжнародних і всеукраїнських наукових, науково-практичних конференцій і 3 публікації, які додатково відображають наукові результати дослідження.

Публікації достатньо повно відображають представлені в роботі теоретичні та практичні рішення. Таким чином, вищенаведене дозволяє зробити висновок про повноту опублікування результатів дисертації.

Дисертація відповідає зазначеній спеціальності та профілю спеціалізованої вченої ради Д 26. 165.01 із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук із соціальних комунікацій у Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського. За науковим рівнем, новизною постановки завдань, обґрунтованістю головних положень і висновків, теоретичним та практичним значенням дисертація Удовика Володимира Миколайовича на тему: «Документальні ресурси меморіальних установ інституту президентства в сучасному інформаційному просторі: формування, склад та використання» відповідає вимогам МОН України щодо докторських дисертацій, зокрема п.п. 7-9 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197 і може бути рекомендована до захисту на здобуття наукового ступеня доктора наук із соціальних комунікацій у спеціалізованій вченій раді.

УХВАЛЕНО:

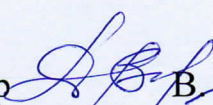
1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів докторської дисертації Удовика В.М. у вигляді рукопису на тему: «Документальні ресурси меморіальних установ інституту президентства в сучасному інформаційному просторі: формування, склад та використання».

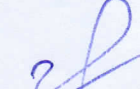
2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Удовика В.М. у вигляді рукопису на тему: «Документальні ресурси меморіальних установ інституту президентства в сучасному інформаційному просторі: формування, склад та використання» відповідає спеціальності 27.00.03 – книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство та вимогам п.п. 7-9 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук»,

затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197.

3. Рекомендувати дисертацію Удовика В.М. у вигляді рукопису на тему: «Документальні ресурси меморіальних установ інституту президентства в сучасному інформаційному просторі: формування, склад та використання» до подання на спеціалізовану вчену раду за спеціальністю 27.00.03 – книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство.

Рецензенти:

Провідний науковий співробітник
Інституту бібліотекознавства НБУВ,
доктор наук із соціальних комунікацій, професор В. В. Добровольська

Завідувач відділу політологічного аналізу СІАЗ НБУВ,
доктор політичних наук, доцент М. Б. Закіров

Головний науковий співробітник
Інституту архівознавства НБУВ,
академік НАН України,
доктор філософських наук, професор О. С. Онищенко

Національна бібліотека України
імені В.І.Вернадського
підпис *В.В. Добровольської, М.Б. Закірова, О.С. Онищенко*
ЗАСВІДЧУЮ
учений секретар *Тов. Н.В. Тарова*

